

WOJEWODA DOLNOŚLĄSKI

PS-NKPS.431.6.26.2024.MB1

**Pani
Lilia Walasek
Dyrektor
Gminnego Ośrodka Pomocy
Społecznej w Chojnowie
ul. Fabryczna 1
59-225 Chojnów**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Do podpisanego w dniu 23 grudnia 2024 r. protokołu nie wniesiono zastrzeżeń.

Wrocław, dnia stycznia 2025 r.

I. Informacje organizacyjne

Jednostka kontrolowana	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chojnowie
Kierownik jednostki kontrolowanej	Pani Lilia Walasek, zatrudniona na stanowisku Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chojnowie od dnia 24 czerwca 2015 r. (dowód: akta kontroli, str. 75)
Zakres kontroli	Realizacja zadań gminy wynikających z ustawy o pomocy społecznej oraz zgodność zatrudniania z wymogami kwalifikacyjnymi. Okres objęty kontrolą od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 13 listopada 2024 r.
Podstawa prawna kontroli	1. art. 22 pkt 8 oraz art. 126 i art. 127 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej ¹ , 2. § 5 rozporządzenia z dnia 9 grudnia 2020 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej ² Plan kontroli na II półrocze 2024 r. (KO-KZ.430.2.2024.MK) zatwierdzony przez Wojewodę Dolnośląskiego w dniu 25 czerwca 2024 r.
Data rozpoczęcia i zakończenia czynności kontrolnych	od dnia 13 listopada 2024 r. do dnia 6 grudnia 2024 r.
Kontrolerzy	1. Monika Broniszewska – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, przewodniczący zespołu, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.133.2024.MB1 z dnia 25 października 2024 r., 2. Helena Ślawska – starszy inspektor wojewódzki w Wydziale Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu, kontroler, działający zgodnie z upoważnieniem Wojewody Dolnośląskiego Nr PS-NKPS.0030.134.2024.MB1 z dnia 25 października 2024 r. (dowód: akta kontroli, str. 13-15)

¹ t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 1283, dalej „ustawa o pomocy społecznej” lub „ustawa”

² Dz. U. z 2020 r., poz. 2285, ze zm., dalej „rozporządzenie w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej”

II. Ocena kontrolowanej jednostki

W okresie objętym kontrolą odpowiedzialność za realizację zadań ponosi Pani Lilia Walasek – Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chojnowie.

W wyniku kontroli poszczególnych zagadnień, w oparciu o oceny cząstkowe badanych obszarów, działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chojnowie w zakresie objętym kontrolą oceniono pozytywnie, pomimo stwierdzonych nieprawidłowości.

III. Ustalenia kontroli

Postępowanie kontrolne zostało przeprowadzone w jednostce podlegającej kontroli w dniach 13 i 15 listopada 2024 r. na podstawie dokumentacji zawartej w teczkach osób, które ubiegały się o świadczenia z pomocy społecznej i które korzystały z tych świadczeń w okresie objętym kontrolą oraz innych dokumentów przedłożonych przez Dyrektora Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chojnowie Panią Lilię Walasek. Kontrolę wpisano do książki kontroli pod nr 5.

Gmina realizuje zadania własne o charakterze obowiązkowym wynikające z art. 17 ust. 1 pkt 1, 2, 3, 4, 5, 6, 10, 11, 14, 16, 17, 18, 19 i 20 ustawy, które dotyczą:

- opracowania i realizacji gminnej strategii rozwiązywania problemów społecznych (pkt 1),
- sporządzania oceny w zakresie pomocy społecznej (pkt 2),
- udzielania schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków okresowych (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych (pkt 5),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego (pkt 6),
- świadczenia pracy socjalnej (pkt 10),
- organizowania i świadczenia usług opiekuńczych, w miejscu zamieszkania, z wyłączeniem specjalistycznych usług opiekuńczych dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 11),
- dożywiania dzieci (pkt 14),
- kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu (pkt 16),
- sporządzania sprawozdawczości oraz przekazywania jej właściwemu wojewodzie w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego do 31.12.2023 r. (pkt 17),
- utworzenia i utrzymywania ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienia środków na wynagrodzenie pracowników (pkt 18),
- przyznawania i wypłacania zasiłków stałych (pkt 19),
- opłacania składek na ubezpieczenie zdrowotne określonych w przepisach o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 20).

Dyrektor GOPS w Chojnowie na podstawie imiennego upoważnienia Wójta Gminy Chojnów wydaje decyzje administracyjne w zakresie potwierdzenia prawa do świadczeń opieki

zdrowotnej, o którym mowa w art. 54 ustawy z dnia 27 sierpnia 2004 r. o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych³.

Gmina Chojnów nie prowadziła na swoim terenie mieszkania chronionego, a od 1.11.2023 r. mieszkania treningowego lub wspomaganego (art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy). Zgodnie z art. 17 ust. 1 pkt 12 ustawy o pomocy społecznej do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy m.in. prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach treningowych lub wspomaganych. Brak mieszkania treningowego lub wspomaganego oznacza, iż ograniczone są możliwości udzielania pomocy zapewniającej osobom przygotowanie do prowadzenia samodzielnego życia w społeczeństwie lub/i mogącej zastąpić pobyt w placówce zapewniającej całodobową opiekę.

W dniu 16.01.2024 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chojnowie podpisał z fundacją RADUGA umowę nr 2/2024 w sprawie udostępnienia miejsca w mieszkaniu treningowym dla matki z dzieckiem/dziećmi.

Zadania z art. 17 ust. 1 pkt 7, 8, 9, 15, 16a ustawy nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka w okresie objętym kontrolą nie informowano o potrzebach i nie złożono wniosków o udzielenie pomocy w formie:

- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków na świadczenia zdrowotne osobom bezdomnym oraz innym osobom niemającym dochodu i możliwości uzyskania świadczeń na podstawie przepisów o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (pkt 7),
- przyznawania zasiłków celowych w formie biletu kredytowanego (pkt 8),
- opłacania składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe za osobę, która zrezygnuje z zatrudnienia w związku z koniecznością sprawowania bezpośredniej, osobistej opieki nad długotrwale lub ciężko chorym członkiem rodziny oraz wspólnie niezamieszkującymi matką, ojcem bądź rodzeństwem (pkt 9),
- sprawienia pogrzebu, w tym osobom bezdomnym (pkt 15),
- pomocy osobom mającym trudności w przystosowaniu się do życia po zwolnieniu z zakładu karnego (pkt 16a).

Gmina realizuje zadania własne wynikające z art. 17 ust. 2 pkt 1, 3a, 4 i 5 ustawy, które dotyczą:

- przyznawania i wypłacania zasiłków specjalnych celowych (pkt 1),
- opracowania i realizacji projektów socjalnych (pkt 3a),
- podejmowania innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, w tym tworzenie i realizacja programów osłonowych (pkt 4),
- współpracy z powiatowym urzędem pracy w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach oraz realizacji programu Aktywizacja i Integracja, o którym mowa w przepisach o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (pkt 5).

Gmina Chojnów nie realizuje zadań z art. 17 ust. 2 pkt 2, 2a, 3a, 3b ustawy dotyczących przyznawania i wypłacania pomocy na ekonomiczne usamodzielnienie w formie zasiłków, pożyczek oraz pomocy w naturze (pkt 2), organizowania i świadczenia usług opiekuńczych w formie usług sąsiedzkich (pkt 2a) oraz przyznawania i realizacji usług wsparcia

³ t. j. Dz. U. z 2024 r., poz. 146 ze zm., dalej „ustawa o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych”

krótkoterminowego w domach pomocy społecznej (pkt 3b), gdyż jak wyjaśnił Dyrektor Ośrodka w okresie objętym kontrolą nie zgłaszano potrzeb w tym zakresie.

Gmina Chojnów na swoim terenie nie prowadzi domów pomocy społecznej ani ośrodków wsparcia o zasięgu gminnym (art. 17 ust. 2 pkt 3 ustawy).

W trakcie kontroli ustalono, że Gmina realizuje zadania wynikające z art. 18 ust. 1 pkt 6, 9 i 10 ustawy, dotyczące:

- realizacji zadań wynikających z rządowych programów pomocy społecznej, mających na celu ochronę poziomu życia osób, rodzin i grup społecznych oraz rozwój specjalistycznego wsparcia (pkt 6),
- wypłacania wynagrodzenia za sprawowanie opieki (pkt 9),
- zapewnienia utrzymania oraz rozwoju systemu teleinformatycznego, a także sporządzania sprawozdawczości i przekazywania jej właściwemu wojewodzie, w formie dokumentu elektronicznego, z zastosowaniem systemu teleinformatycznego - zadanie realizowane od 1 stycznia 2024 r. (pkt 10).

Zadania z art. 18 ust. 1 pkt 3, 4, 7 i 8 ustawy dotyczące:

- organizowania i świadczenia specjalistycznych usług opiekuńczych w miejscu zamieszkania dla osób z zaburzeniami psychicznymi (pkt 3),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych na pokrycie wydatków związanych z klęską żywiołową lub ekologiczną (pkt 4),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia, posiłku oraz niezbędnego ubrania cudzoziemcom, o których mowa w art. 5a (pkt 7),
- przyznawania i wypłacania zasiłków celowych, a także udzielania schronienia oraz zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania cudzoziemcom, którym udzielono zgody na pobyt ze względów humanitarnych lub zgody na pobyt tolerowany na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (pkt 8),

nie były realizowane, bowiem, jak wyjaśnił Dyrektor GOPS, w okresie objętym kontrolą na terenie Gminy nie było zgłoszeń/wniosków o taką pomoc.

Gmina nie prowadzi i nie rozwija infrastruktury ośrodków wsparcia dla osób z zaburzeniami psychicznymi (art. 18 ust. 1 pkt 5 ustawy). Z wyjaśnień Dyrektora Ośrodka wynika, że najbliższej Gminy znajdują się Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 1 w Chojnowie i Środowiskowy Dom Samopomocy Nr 2 w Chojnowie będące jednostkami Gminy Miejskiej Chojnów, z których mogą korzystać mieszkańcy Gminy Chojnów.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chojnowie koordynuje realizację Gminnej Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych (art. 110 ust. 4 ustawy).

Dyrektor GOPS w Chojnowie nie wytaczał powództw o roszczenia alimentacyjne na rzecz mieszkańców Gminy (art. 110 ust. 5 ustawy). Jak zapewnił Dyrektor Ośrodka, nie było osób zainteresowanych tą sprawą.

W kontrolowanym okresie Ośrodek kierował wnioski o ustalenie niezdolności do pracy, niepełnosprawności i stopnia niepełnosprawności do organów określonych odrębnymi przepisami (art. 110 ust. 6 ustawy).

Dyrektor GOPS w Chojnowie składał Radzie Gminy Chojnów coroczne sprawozdania z działalności Ośrodka oraz przedstawiał potrzeby w zakresie pomocy społecznej (art. 110 ust. 9 ustawy).

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Chojnowie realizuje wypłatę świadczeń pieniężnych dla obywateli Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa, o których mowa w art. 29 i 31 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa⁴.

Dyrektor GOPS w Chojnowie spełnia odpowiednie wymogi w zakresie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 122 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej, tj. posiada wymagany staż pracy w pomocy społecznej oraz specjalizację z zakresu organizacji pomocy społecznej.

Pracownicy socjalni zatrudnieni w Ośrodku spełniają wymogi odnośnie kwalifikacji zawodowych wskazane w art. 116 i 156 ww. ustawy.

W okresie objętym kontrolą dodatek do wynagrodzenia 400 zł wynikający z art. 121 ust. 3a ustawy o pomocy społecznej otrzymywali pracownicy socjalni zatrudnieni w pełnym wymiarze czasu pracy (w okresie zatrudnienia) w GOPS realizujący pracę socjalną w środowisku lub przeprowadzający rodzinne wywiady środowiskowe poza siedzibą Ośrodka. Dwóch pracowników zatrudnionych na ½ etatu otrzymywało dodatki w wysokości 200 zł.

Dodatek, o którym wyżej mowa nie jest uwzględniany przy obliczaniu wysokości wynagrodzenia pracownika zgodnie z art. 6 ust. 4 ustawy z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę⁵. W aktach personalnych pracowników Ośrodka znajdowały się stosowne dokumenty potwierdzające przyznanie tego dodatku oraz podpisane zakresy czynności.

Rejon działania kontrolowanej jednostki obejmuje Gminę Chojnów zamieszkałą przez 9 036 mieszkańców, w tym 228 rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną (stan na dzień kontroli).

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Chojnowie na dzień kontroli zatrudnionych było 5 pracowników socjalnych (4 etaty) świadczących pracę socjalną w środowisku.

Pismem znak: 3037/2024 z dnia 5.12.2024 r. (data wpływu do tut. Urzędu) Dyrektor Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Chojnowie poinformował o zatrudnieniu od dnia 1.12.2024 r. kolejnego pracownika socjalnego, na ½ etatu. Tym samym w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Chojnowie od dnia 1.12.2024 r. zatrudnionych jest 6 pracowników socjalnych (4,5 etatu) świadczących pracę socjalną w środowisku.

Zgodnie z art. 110 ust. 11 i 12 ustawy, ośrodek pomocy społecznej zatrudnia pracowników socjalnych proporcjonalnie do liczby ludności gminy w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na 2 000 mieszkańców lub proporcjonalnie do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących, objętych pracą socjalną w stosunku jeden pracownik socjalny zatrudniony w pełnym wymiarze czasu pracy na nie więcej niż 50 rodzin i osób samotnie gospodarujących. Ośrodek pomocy społecznej zatrudnia w pełnym wymiarze czasu pracy nie mniej niż 3 pracowników socjalnych.

W przypadku GOPS w Chojnowie powyższy wskaźnik od dnia 1.12.2024 r. został spełniony w stosunku do liczby rodzin i osób samotnie gospodarujących objętych pracą socjalną.

⁴ t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 167 ze zm., dalej „specustawa”.

⁵ t. j. Dz. U. z 2020 r. poz. 2207 ze zm.

IV. Pozostałe informacje i zalecenia pokontrolne

W sprawach dotyczących udzielania schronienia stwierdzono, że:

1. W obu skontrolowanych sprawach przed wydaniem decyzji administracyjnych nie zawarto ze Stroną kontraktu socjalnego.

Zgodnie z art. 48 a ust 2 ustawy schronisko dla osób bezdomnych zapewnia osobom bezdomnym, które podpisały kontrakt socjalny, całodobowe, tymczasowe schronienie oraz usługi ukierunkowane na wzmacnianie aktywności społecznej, wyjście z bezdomności i uzyskanie samodzielności życiowej.

2. W sprawie nr 1 (opisanej w protokole kontroli) Strona w dniu 14.04.2023 r. złożyła wniosek o przyznanie schronienia w Schronisku „Mar-Kot” w Legnicy dla siebie i swojej córki, który nie został rozpatrzony w całości, ponieważ decyzją nr Sch/000433/2023 z dnia 24.04.2023 r. GOPS udzielił schronienia jedynie wnioskodawczyni. W aktach sprawy nie było dokumentów potwierdzających rozpatrzenie wniosku w części dotyczącej córki wnioskodawczyni.

Organ administracji publicznej zobowiązany jest treścią art. 77 § 1 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego⁶ w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy. Załatwienie sprawy winno nastąpić zgodnie z treścią art. 14 § 1 k.p.a. w formie pisemnej lub w formie dokumentu elektronicznego w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 17 lutego 2005 r. o informatyzacji działalności podmiotów realizujących zadania publiczne⁷ doręczanego środkami komunikacji elektronicznej poprzez wydanie decyzji administracyjnej, o czym stanowi art. 104 § 1 k.p.a. (chyba że przepisy kodeksu stanowią inaczej). Ponadto zgodnie z brzmieniem art. 35 § 1 k.p.a. organy administracji publicznej obowiązane są załatwiać sprawy bez zbędnej zwłoki, a § 2 nakazuje, by niezwłocznie były załatwiane sprawy, które mogą być rozpatrzone w oparciu o dowody przedstawione przez stronę łącznie z żądaniem wszczęcia postępowania lub w oparciu o fakty i dowody powszechnie znane albo znane z urzędu organowi, przed którym toczy się postępowanie, bądź możliwe do ustalenia na podstawie danych, którymi rozporządza ten organ.

W sprawdzonych sprawach dotyczących potwierdzenia prawa do świadczeń opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych stwierdzono, że:

1. W aktach sprawy nr 2 (opisanej w protokole kontroli) znajdowało się zwrotne potwierdzenie odbioru decyzji, z którego wynika, że kopia decyzji Nr ZD/2/2023 z dnia 10.03.2023 r., dostarczona została do Oddziału Narodowego Funduszu Zdrowia w terminie późniejszym niż 7 dni od daty jej wydania.

Zgodnie z art. 54 ust. 6 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych, w przypadku wydania decyzji potwierdzającej prawo do świadczeń opieki zdrowotnej wójt (burmistrz, prezydent) gminy właściwej ze względu na miejsce zamieszkania świadczeniobiorcy jest obowiązany dostarczyć w terminie 7 dni od dnia jej wydania, kopię tej decyzji Narodowemu Funduszowi Zdrowia. Zasada oficjalności doręczeń pism w postępowaniu administracyjnym została uregulowana w art. 39 i następnych k.p.a. Obowiązek dysponowania przez organ dokumentem potwierdzającym odbiór aktu jest jasno i jednoznacznie sformułowany.

⁶ t. j. Dz. U. z 2024 r. poz. 572 ze zm., dalej „k.p.a.”

⁷ Dz.U. z 2017 r. poz. 570 oraz z 2018 r. poz. 1000, 1544 i 1669

W sprawach dotyczących dzieci otrzymujących pomoc w formie dożywiania na podstawie przeprowadzonego wywiadu środowiskowego oraz bez wywiadu środowiskowego stwierdzono, że:

W okresie objętym kontrolą Dyrektor GOPS w Chojnowie udzielał pomocy w formie posiłku bez wydania decyzji administracyjnej i ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego. Liczba dzieci i uczniów, w 2024 r. w maju i czerwcu, którym udzielono pomocy w formie posiłku bez wydania decyzji administracyjnej i ustalania sytuacji rodziny w drodze wywiadu środowiskowego przekroczyła 20% liczby uczniów i dzieci otrzymujących posiłek w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym.

Zgodnie z wieloletnim rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028, w szczególnie uzasadnionych przypadkach, gdy uczeń albo dziecko nie spełnia wymagań, o których mowa w pkt III.1.1. Programu, a wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola informuje Ośrodek właściwy ze względu na miejsce zamieszkania ucznia lub dziecka, o potrzebie udzielenia pomocy w formie posiłku. W takim przypadku przyznanie pomocy nie wymaga wydania decyzji administracyjnej w sprawie i ustalania sytuacji rodziny w drodze rodzinnego wywiadu środowiskowego, a przyznana pomoc ma charakter doraźny. Należy jednak pamiętać, że liczba dzieci i uczniów, którym udzielono takiej pomocy, nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci otrzymujących posiłek w szkołach i przedszkolach na terenie Gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym, a w miesiącu wrześniu tej liczby z miesiąca czerwca.

W sprawdzonych sprawach dotyczących kierowania do domu pomocy społecznej i ponoszenia odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu stwierdzono, że:

1. W sprawie nr 2 (opisanej w protokole kontroli) w dokumentacji dotyczącej wydania decyzji DPS/000533/2023 z dnia 7.06.2023 r., w sprawie skierowania Ww. do domu pomocy społecznej brak jest zaświadczenia lekarskiego, z którego wynikałoby do jakiego typu domu ma być skierowana Strona.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 2 ustawy o pomocy społecznej osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych, przysługuje prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej. Osobę, o której mowa w ust. 1, kieruje się do domu pomocy społecznej odpowiedniego typu, zlokalizowanego jak najbliżej miejsca zamieszkania osoby kierowanej, z zastrzeżeniem ust. 2a, chyba że okoliczności sprawy wskazują inaczej, po uzyskaniu zgody tej osoby lub jej przedstawiciela ustawowego na umieszczenie w domu pomocy społecznej. Zgodnie z regulacją art. 56 ustawy domy pomocy społecznej, w zależności od tego, dla kogo są przeznaczone, dzielą się na następujące typy domów, dla: osób w podeszłym wieku; osób przewlekle somatycznie chorych; osób przewlekle psychicznie chorych; dorosłych niepełnosprawnych intelektualnie; dzieci i młodzieży niepełnosprawnych intelektualnie; osób niepełnosprawnych fizycznie; osób uzależnionych od alkoholu.

Podział placówek na typy jest konsekwencją podziału świadczeniobiorców oraz powodów, dla których trafiają do konkretnej placówki. I tak ze względu na wiek podzielono placówki na te dla osób w podeszłym wieku oraz dla dzieci i młodzieży (niepełnosprawnych intelektualnie). Ze względu na długotrwałą chorobę podziału dokonano na osoby somatycznie chore oraz psychicznie chore. Kryterium niepełnosprawności wyróżniło placówki dla osób niepełnosprawnych intelektualnie (dla dorosłych oraz dzieci i młodzieży) i osób niepełnosprawnych fizycznie.

Wybór właściwego typu domu pomocy społecznej winien zależeć od prawidłowej oceny materiału dowodowego potwierdzającego stan faktyczny. Aby organ mógł dokonać oceny w sposób nie budzący wątpliwości winien dysponować takim materiałem dowodowym z którego jednoznacznie wynika do jakiego typu domu osobę należy skierować.

Należy w tym miejscu nadmienić, iż ustawodawca w art. 107 ust. 5d. ustawy o pomocy społecznej stworzył przestrzeń dla dodatkowego materiału dowodowego (poza przywołanym katalogiem dokumentów ustalających sytuację osobistą, rodzinną, dochodową i majątkową osób/rodzin ubiegających się o przyznanie pomocy społecznej) wprowadzając regulację w następującym brzmieniu: „W przypadku gdy okoliczności sprawy, mające wpływ na prawo do świadczeń, wymagają potwierdzenia innym oświadczeniem lub dokumentem niż wymienionym w ust. 5b, można domagać się takiego oświadczenia lub dokumentu”.

Ponadto zgodnie z art. 77 § 1 k.p.a. organ administracji publicznej jest obowiązany w sposób wyczerpujący zebrać i rozpatrzyć cały materiał dowodowy.

W sprawdzonych sprawach dotyczących przyznania jednorazowego świadczenia pieniężnego w wysokości 300,00 zł obywatelom Ukrainy stwierdzono, że:

1. We wszystkich skontrolowanych sprawach brakowało informacji dla świadczeniobiorcy o przyznaniu jednorazowego świadczenia pieniężnego w wys. 300 zł na osobę, w związku ze złożonym wnioskiem o przyznanie pomocy.

Przyznanie świadczenia nie wymaga wydania decyzji administracyjnej. Jest więc czynnością o charakterze materialno-technicznym. Jedynie odmowa przyznania jednorazowego świadczenia pieniężnego wymaga wydania decyzji. Z uwagi na to, że ustawa nie zawiera w tym zakresie żadnych uregulowań szczególnych, podstawą prowadzenia postępowania będą tu przepisy k.p.a. Zgodnie z art. 14 § 1a sprawy należy prowadzić i załatwiać na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej. Pisma utrwalone w postaci papierowej opatruje się podpisem własnoręcznym (...).

2. W skontrolowanej sprawie nr 1 (opisanej w protokole kontroli) we wniosku o wypłatę jednorazowego świadczenia pieniężnego, w części zawierającej Oświadczenie, w jego pkt 2) nie wykreślono niepotrzebnych informacji, czego wymaga treść wniosku.

Zgodnie z art. 31 ust. 4 specustawy wniosek o wypłatę jednorazowego świadczenia pieniężnego składa osoba uprawniona, jej przedstawiciel ustawowy, opiekun tymczasowy albo osoba sprawująca faktyczną pieczę nad dzieckiem. W związku z powyższym w celu ustalenia w czym imieniu wniosek został złożony należy uwzględnić te dane we wniosku.

W wyniku przeprowadzonego postępowania kontrolnego stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. Brak sporządzenia kontraktu socjalnego z osobą bezdomną przed wydaniem decyzji administracyjnej w zakresie przyznania tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych;
2. Brak rozpatrzenia wniosku strony w całości;
3. Nieterminowe doręczenie do NFZ kopii decyzji administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej;
4. Nieprawidłowe ustalenie liczby dzieci dożywianych bez wydania decyzji i ustalenia sytuacji rodziny w drodze wywiadu środowiskowego w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”;
5. Brak wyczerpującego materiału dowodowego potwierdzającego wybór właściwego typu domu, do którego skierowano Stronę;

6. Brak informacji dla świadczeniobiorców o przyznaniu jednorazowego świadczenia pieniężnego w wys. 300 zł;
7. Brak wykreślenia informacji niepotrzebnych we wniosku o przyznanie jednorazowego świadczenia pieniężnego.

Na podstawie ustaleń kontroli, w celu poprawy realizacji kontrolowanego zadania należy:

1. Przed wydaniem decyzji w zakresie przyznania tymczasowego schronienia w schronisku dla osób bezdomnych sporządzać z osobą bezdomną kontrakt socjalny.
Podstawa prawna: art. 48 ust. 2a ustawy o pomocy społecznej.
Termin wykonania: na bieżąco.
2. W wydawanych decyzjach administracyjnych rozstrzygać co do całości wniosku strony, tak aby rozpatrzyć cały materiał dowodowy.
Podstawa prawna: art. 77 § 1 k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
3. Kopie decyzji administracyjnych potwierdzających prawo do świadczeń opieki zdrowotnej dostarczać Narodowemu Funduszowi Zdrowia w terminie 7 dni od dnia wydania.
Podstawa prawna: art. 54 ust. 6 ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych.
Termin wykonania: na bieżąco.
4. Przyznając pomoc w ramach wieloletniego programu „Posiłek w szkole i w domu” prawidłowo ustalać liczbę dzieci i uczniów, którym udzielono pomocy w formie posiłku, nie przekraczając 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych w szkołach i przedszkolach na terenie gminy w poprzednim miesiącu kalendarzowym, a w miesiącu wrześniu tej liczby z miesiąca czerwca.
Podstawa prawna: art. 48 ustawy o pomocy społecznej, Uchwała Nr 149 Rady Ministrów z dnia 23 sierpnia 2023 r. w sprawie ustanowienia wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2024-2028⁸.
Termin wykonania: na bieżąco.
5. Skierowania do właściwego typu domu pomocy społecznej dokonywać w oparciu o rzetelny materiał dowodowy.
Podstawa prawna: art. 54 ust. 1, 2, art. 56, art. 107 ust. 5d ustawy o pomocy społecznej oraz art. 77 § 1 k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.
6. Wszelkie sprawy należy prowadzić i załatwiać na piśmie utrwalonym w postaci papierowej lub elektronicznej.
Podstawa prawna: art. 14 § 1a k.p.a.
Termin wykonania: na bieżąco.

⁸ M.P. z 2018 r. poz. 1007

7. W celu ustalenia w czym imieniu osoba uprawniona składa wniosek o przyznanie jednorazowego świadczenia pieniężnego należy dane te uwzględnić we wniosku poprzez wykreślenie niepotrzebnych informacji.

Podstawa prawna: art. 31 ust. 3 specustawy.

Termin wykonania: na bieżąco.

Wystąpienie pokontrolne sporządzono w trzech jednobrzmiących egzemplarzach. Jeden egzemplarz przesłano do Dyrektora jednostki kontrolowanej, drugi do Wójta Gminy Chojnów, trzeci włączono do akt kontroli.

Zgodnie z art. 128 ust. 2 ustawy o pomocy społecznej kierownik jednostki podlegającej kontroli może w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych zgłosić do nich pisemne zastrzeżenia do Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej Dolnośląskiego Urzędu Wojewódzkiego we Wrocławiu. W przypadku niewniesienia zastrzeżeń do sformułowanych zaleceń pokontrolnych uprzejmie proszę o poinformowanie tutaj Wydziału, w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego pisma, o sposobie wykorzystania wyników kontroli, realizacji powyższych zaleceń lub przyczynach braku ich realizacji.

Z up. WOJEWODY DOLNOŚLĄSKIEGO

Ewa Olszycz

Zastępca Dyrektora Wydziału Polityki Społecznej

Otrzymują:

1. Wójt Gminy Chojnów
2. aa.

KIEROWNIK ODDZIAŁU
Oddziału Nadzoru i Kontroli
w Pomocy Społecznej
Ewelina Zygmunt

